

EQUIDADE DE XÉNERO

CONVIVINDO EN IGUALDADE

Convivindo en igualdade

Facía un frío horríbel. Que diferenza co clima que tiñamos na vila! A cidade era bonita, mais non me afacía ao clima... Cando cheguei, meus pais reserváranme un cuarto compartida na residencia de estudantes. Pagábana para que eu puidese estudar. Pasei alí a miña primeira semana. Que frío pasei!

Despois de dous días, coñecín Paola na cafetaría. Era italiana e estaba a buscar un cuarto onde ficar, mais seus pais non lle podían pagar a residencia. Así que decidimos buscar as dúas un apartamento compartido para que nos saíse máis barato e compartir así os gastos.

Puxemos as mans á obra e encontramos un apartamento cerca do centro, un pouco decadente, mais non moi caro. Ademais, tiña catro cuartos, polo cal poderíamos encontrar máis dúas persoas que vivisen connosco, e sería mesmo máis barato!

Uns amigos de Paola déronnos algúns móbeis, polo cal xa tiñamos o básico: un sofá, catro camas, dous armarios e un estante. Felizmente, a cociña estaba equipada cando o alugamos e tiñamos frigorífico e lavadora, bastante vellos, mais funcionaban, que era o importante.

Dous días despois de nos instalarmos, Paola trouxo o seu amigo Lucas á casa e el aceptou compartila connosco. Era un mozo de ollos grandes e cabelo curto cor palla. Estudara publicidade e *marketing* con Paola, mais abandonara os estudos porque non os podía pagar e tiña que traballar. De momento, tentaba aforrar. Lucas debía de ter, como moito, dous ou tres anos mais ca nós.

O último inquilino do piso encontreino eu. Era un mozo da Siria chamado Hicham. Era moi alto, moreno, co cabelo polos ombros. Entendiámonos como podíamos porque eu non falaba a súa lingua nin el moi ben a miña, aínda que el a aprendía a enorme velocidade (oxalá eu tivese a mesma capacidade para aprender idiomas).

Hicham traballaba nunha pastelería cerca do parque en que eu normalmente compraba o almorzo cada mañá antes de ir ás aulas. Vía cada día e ás veces sentábamnos a conversar cando non tiña clientes. Era amábel e moi tranquilo. Gustábame pasar o tempo falando con el. Comentoume que falar comigo o estaba a axudar moito co idioma e así, aos poucos, comezamos a ser amigos e ficabamos despois do traballo. Unha tarde que pasei a recollelo pola pastelería vino preocupado. Pregunteille o que lle ocorría e comentoume que buscaba piso xa que o lugar onde estaba a vivir agora con seus tíos era demasiado pequeno coa chegada de seus curmáns. Así que lle contei a situación do noso apartamento e convidéino a que coñecese Paola e Lucas. Conectaron estupendamente ben e veu vivir á nosa casa.

ACTIVIDADE*

Con certeza, moitos e moitas de vós estades a vivir coas vosas familias, mais imaxinade que vivides a situación dos nosos catro amigos.

Vós compartiríades casa con dous mozos e dúas mozas? Estudariades fóra de casa? Vosos fillos pagaríanvolo? Traballariades? Como vos organizaríades, por exemplo, para as tarefas do lar?

Comentade en grupos as vosas opinións e compartídeas na aula.

Seguindo coa nosa historia, conteinos cómo nos coñecemos Paola, Hicham, Lucas e máis eu, mais o mellor de todo era que cada noite sentábamnos no comedor e falábamnos de cousas que nos ocorrera durante o día, a noite anterior, en festas, etc. Mais un día comezamos a falar das cousas que nos ocorreran no instituto uns anos atrás, das nosas vidas, ao fin e ao cabo.

Unha noite, Paola contounos a súa historia. Era unha moza morena e baixiña. Levaba o cabelo recollido nunha coleta case sempre e unha tatuaxe dunhas andoriñas na caxa. Contounos que no seu último ano na escola tivo moitos problemas cos colegas e coas colegas da aula. Ese ano, Paola coñecera Lía, unha moza que vivía cerca da súa casa coa que compartía afeccións, estudaban xuntas, ían ao cinema, etc., e empezaron a saír. Un día, Lía e máis ela estaban no parque e beixáronse. Beixáronse como calquera parella e tiraron unha foto beixándose co parque de fondo. Lía colocouna no Facebook. Ao día seguinte xa a vira todo o instituto e cando Paola entrou na sala de aula no encerado escribían “lesbiana da merda”. Ela ollou rapidamente os seus compañeiros e mentres algúns e algunhas rían ás gargalladas, outros ollaban para o chan... Ao entrar, a profesora preguntou quen escribira iso. Aínda que todos o sabían, ningún dixo nada. Paola contounos como acabou a historia, mais...

* Orientacións para desenvolver todas as actividades na guía didáctica.

ACTIVIDADE

Como credes que acaba a historia? Como vos sentiríades se vos ocorrese? E se tivese sido un mozo con outro mozo?

Paola contounos que, ao final, mudou de instituto a mediados de curso e que o pasou moi mal, mais que non soubo cómo enfrontar a situación e decidiu marchar. Lucas díxolle que non reaccionara ben, que debía terse enfrontado a eles e defenderse. Paola anoxouse:

–É moi fácil dicir a outro o que debería ter feito, mais facelo non é tan fácil! –gritoulle Paola–. Ser diferente non é fácil. Por todos os lados dinnos ás mulleres que debemos ser bonitas, elegantes e femininas. Que temos que encontrar un noivo, ser nais...

–E pensas que aos mozos non? –contestou Lucas. A nós sempre nos din que temos que ser fortes, musculosos e bonitos. Que debemos encontrar un bo traballo e ser homes. Que os mozos non choran!

Os estereotipos

Os estereotipos son ideas, preconcebidas e normalmente erradas, que temos sobre grupos de persoas, tomando algúns trazos comúns do grupo de maneira simplista ou esaxerada (ás veces grotesca) e xeneralizándoas a todas as persoas do grupo.

Esas ideas, que nos foron transmitindo desde a infancia, acostuman estar moi arraigadas na nosa maneira de pensar, de xeito que chegan a influír, positiva o negativamente, nas decisións que tomamos.

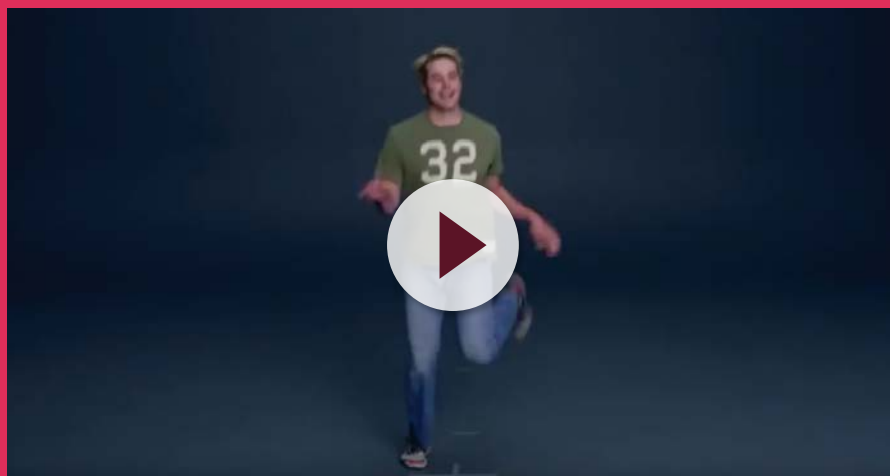

ACTIVIDADE

Correr como unha nena

<https://youtu.be/Wyra-PuCkltA>

Propómosvos que olledes os seguintes vídeos e, despois, en pequenos grupos, que os analicedes:

Sé un home

<https://youtu.be/Uzhd4F5ZpVA>

A que conclusións chegastes?

Cando o amor se converte en control

Chegou a fin de semana. Hicham traballaba de noite na pastelería e a Paola lle saíra un traballo para unha noite nun evento e chegaría tarde a casa. Ficamos sos Lucas e máis eu. Propúxenlle ir cear por aí, algo bo, bonito e barato. Aceptou e fomos comer a un kebab. Mentres estábamos a cear, na televisión do bar vin que puñan a seguinte curtametraxe:

Curtametraxe realizada por Paco Caballero, participante na 10.ª edición de Notodofilmfest.
https://youtu.be/4zsKB_8BRdg

A situación foi bastante divertida, porque na noite anterior Lucas contounos a Paola e a min que o deixara coa súa noiva porque cría que ela lle estaba a ser infiel. Tentamos falar con el para saber de onde lle viñan esas sospeitas. O único que indagamos foi que, na realidade, fora ela quen o deixara, cansa de que Lucas pasase o día obsesionado con saber o que facía, con quen ía, cómo vestía, etc. En definitiva, tentando controlala. Cando acabamos de ver a curtametraxe, ollei para Lucas con cara de “ehem, ehem”. El devolveume a ollada e dixo: “Vale, vale, sino. Fun un pouco parvo...”. “Un pouco?”, respondínlle.

ACTIVIDADE

Ocorreuvos algunha situación parecida?

Comentade cos vosos compañeiros e compañeiras.

O barómetro do amor

O barómetro é unha dinámica de posición persoal. O profesor ou profesora leravos unha afirmación e vos deberedes situar a un lado ou a outro da liña, dependendo de se estades de acordo ou non coa afirmación. ATENCIÓN! Deberedes xustificar a vosa posición.

Para vos adestrar, propómosvos que respondades individualmente a este teste:

	De acordo	En desacordo
Os celos non son amor, senón inseguridade e posesión.	☐	☐
O amor é algo máxico.	☐	☐
O amor pode con todo.	☐	☐
Amar é sufrir.	☐	☐
As relacións sexuais non son expresións de amor para coa outra persoa, senón desexos propios e pactados.	☐	☐
O amor non é entrega incondicional, iso chamaríase submisión.	☐	☐
Ninguén muda por amor, muda ou evoluciona por desexo propio e non para satisfacer outra persoa.	☐	☐
Se non ten celos é porque non me quere.	☐	☐
Estando comigo mudará.	☐	☐
Se a miña parella se pon esa roupa é para provocar.	☐	☐
As mozas e os mozos somos diferentes.	☐	☐
A miña parella comeza a contestarme mal, mesmo con gritos, mais logo pídeme perdón.	☐	☐
A miña parella coméntame que non pode estar unha semana sen min e pídeme que non vaia á viaxe de fin de curso ou ao campamento de verán.	☐	☐

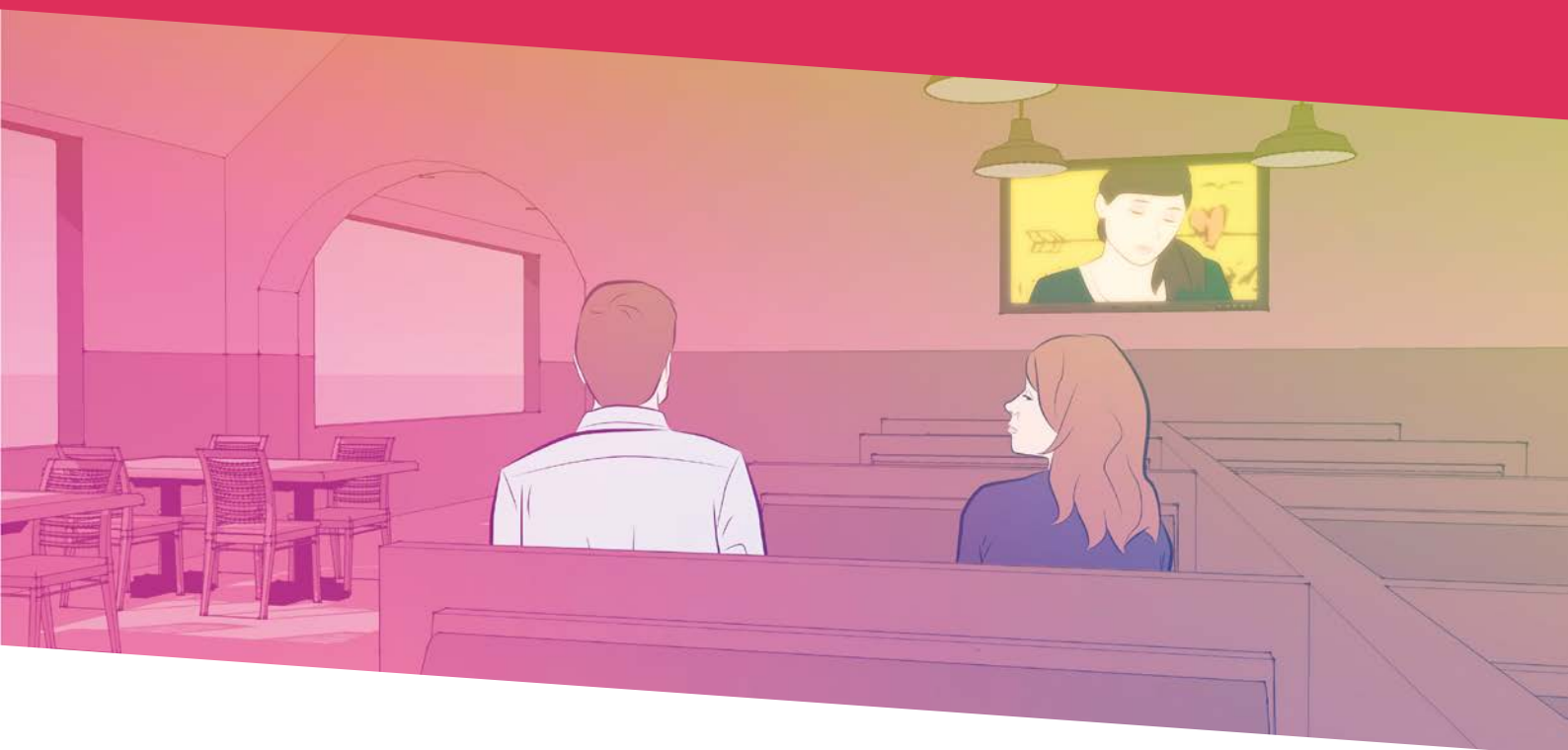

ACTIVIDADE

A liña vermella

Trazade agora unha liña vermella que separe o encerado en dúas partes iguais. Nun lado apuntaremos aspectos positivos do que é o amor e, no outro, aspectos negativos (o que non se debe permitir nunca nas relacións afectivas). Unha vez anotados uns dez aspectos en cada lado, pasaremos a analizar as ideas que saíran.

Por que frecuentemente se confunde o amor coa entrega absoluta e a perda da identidade dos membros da parella? Como tratan o amor as cancións de moda?

O mundo ao revés?

O outro día encontrei este artigo de prensa, publicado por France de Lagarde no xornal Le Monde, na edición de 28-29 de setembro de 1975, e titúlase “Un mundo ao revés”. Mostreino a Paola, Hicham e Lucas, e encantoulles.

Bernardo Delgado: Veño polo do anuncio, señora.

Xefa de persoal: Ben. Sente. Como se chama vostede?

BD: Bernardo...

XP: Señor ou señorito?

BD: Señor.

XP: Déame o seu nome completo.

BD: Bernardo Delgado, señor de Pérez.

XP: Debo dicirlle, señor de Pérez que, actualmente, á nosa dirección non lle gusta empregar varóns casados. No departamento da señora Moreno, para o cal contratamos o persoal, hai varias persoas de baixa por paternidade. É lexítimo que as parellas

mozas desexen ter nenos. A nosa empresa, que fabrica roupa de bebé, ánimoas a ter fillos. Mais o absentismo dos futuros pais e dos pais mozos constitúe un problema para a boa marcha dun negocio.

BD: Compréndoo, señora, mais xa temos dous nenos e non quero máis. Ademais [o señor de Pérez ruborízase e fala en voz baixa], tomo a píldora.

XP: Ben, nese caso continuemos. Que estudos ten vostede?

BD: Teño o certificado escolar e o primeiro grao de formación profesional de administrativo. Teríame gustado concluír o bacharelato. Mais na miña familia éramos catro e meus pais deron prioridade ás mozas, o que é moi normal. Teño unha irmá coronel e outra mecánica.

XP: En que traballou vostede ultimamente?

BD: Basicamente fixen substitución, xa que así me podía ocupar dos nenos mentres eran pequenos.

XP: Que profesión desempeña súa esposa?

BD: É xefa de obras dunha empresa de construcións metálicas. Mais está a estudar enxeñaría, xa que nun futuro terá que substituír súa nai, que é a que creou o negocio.

XP: Volvendo a vostede. Cales son as súas pretensións?

BD: Pois...

XP: Evidentemente, cun posto de traballo como o de súa esposa e coas súas perspectivas de futuro, vostede desexará un salario de complemento. Uns euros para gastos persoais, como todo varón desexa ter, para os seus caprichos, os seus traxes... Ofrecémoslle 600 euros para comezar, unha paga extra e un premio de asiduidade. Repare neste punto, señor de Pérez. A asiduidade é absolutamente indispensable en todos os postos. Foi necesario que a nosa directora crease este premio para animar o persoal a non faltar por parvadas. Consequimos diminuír o absentismo masculino á metade. Porén, hai señores que faltan co pretexto de que o neno tuse ou que hai unha folga na escola. Cantos anos teñen seus fillos?

BD: A nena, seis, e o neno, catro. Os dous van á escola e recóolloos á tarde cando saio do traballo, antes de facer a compra.

XP: E se se poñen doentes, ten vostede algo previsto?

BD: Seu avó pode coidalos. Vive cerca.

XP: Moi ben, grazas, señor de Pérez. xa lle comunicaremos a nosa resposta nuns días.

O señor de Pérez saíu do gabinete cheo de esperanza. A xefa de persoal reparou nel ao marchar. Tiña as pernas curtas, as costas un pouco encurvadas e case non tiña cabelo. “A señora Moreno detesta os calvos”, lembrou a responsábel da contratación. E, ademais, dixéralle: “Mellor un alto, louro, con boa presenza e solteiro”. E a señora Moreno ocupará o posto de directora do grupo no próximo ano. Bernardo Delgado, señor de Pérez, recibiu tres días mais tarde unha carta que comezaba dicindo: “Lamentamos...”.

ACTIVIDADE

Que opinades? Por que credes que se titula “Un mundo ao revés”? O diálogo foi escrito en 1975. Que aspectos credes que continúan en vigor e cales non? Por que?

 ACTIVIDADE

De maior quero ser...

Agora, propóñovos facer un xogo. Trátase de representar o papel dun orientador ou dunha orientadora vocacional que asesorará un ou unha estudante. Serán fornecidas as características de cada personaxe e teredes que asumir o voso papel.

O equipo de orientación vocacional (dous orientadores) terá que facer unha entrevista individual a cada estudante (Mariana, Daniel, Nacho e Saray) e deberá facerlles preguntas para poder aconsellar sobre a profesión a escoller.

As persoas que non participades como personaxes deberedes observar as entrevistas e tomar notas sobre as preguntas e os argumentos de orientadores e estudantes. A vosa profesora ou profesor adxudicaravos un personaxe e as súas características*.

Que vos pareceron os orientadores e as orientadoras? Como vos sentistes nos vosos papeis? Coñecedes persoas con dúbidas similares?

* Características de cada personaxe na guía didáctica.

O magnífico mundo da publicidade

Á raíz de todo o que estivéramos a falar e observar nestes días, coas nosas historias pasadas e actuais, chegamos á conclusión de que nos debíamos informar mais e facer algo. E fixémolos!

Buscamos información sobre anuncios, filmes, cancións que fosen sexistas, informámonos sobre os dereitos das mulleres e campañas que se fixeran e decidimos facer unha exposición contrapublicitaria, coa axuda de Paola. Escollemos anuncios de revistas e alterámoslos, buscamos tamén anuncios de televisión e reproducímolos, mais dándolles a volta, e, finalmente, fixemos unha exposición que presentamos na praza da cidade. Hicham e máis eu buscamos informacións sobre os dereitos da muller e estatísticas a ese respecto, e analizamos cancións. A propósito, así foi como Hicham descubriu as maravillosas letras do reguetón que non coñecía. Lucas e Paola analizaron filmes e anuncios de publicidade.

ACTIVIDADE

Propómosvos que fagades un “contraanuncio” que reflecta o que estivemos a analizar e debater nestes días. Pode ser un vídeo, un cartel, un videoclip, unha exposición de anuncios, o que se vos ocorra.

Para entrar en calor, propómosvos que vexades varios exemplos de campañas contrapublicitarias e que as analicedes. Podedes escoller só unha, ou dividídevos en grupos e estudalas todas.

Multiópticas

Acción de Yolanda Domínguez co obxecto de pedir a Multiópticas que retirase o anuncio en que un home entra nun bar cheo de mulleres en roupa interior e unha voz lle suxire “Ten a incríbel sensación de estrear todas as veces que queiras”. Para iso, pediu a varios grupos de mulleres que comparecesen vestidas da mesma forma nas tendas de Multiópticas e que recreasen a escena.

Anuncio orixinal:

<https://youtu.be/YloIBNLTXpY>

Contracampaña:

<https://youtu.be/3RvqZHGHWGw>

Para máis informacións:

<http://www.yolandadominguez.com>

Mulleres e chocolate

Durante décadas, a muller foi a imaxe central dos anuncios de chocolate. Porén, como tratan as empresas chocolateiras mais importantes do mundo as mulleres que cultivan o seu cacao? Fame, desigualdade, salario inxusto, etc. Fai saber ás empresas chocolateiras que che preocupa a situación das referidas mulleres.

A verdade é menos doce

Detrás da Marca,

Oxfam Intermón

<https://youtu.be/yhcH1UV7ocM>

Máis informacións:

<http://www.behindthe-brands.org/>

Poses

“Poses” é un *living* que crítica o absurdo e artificial do mundo do glamour e da moda que nos venden as revistas. En concreto, critica a imaxe distorsionada que difunden da muller a través de modelos que non representan as mulleres reais. Ao utilizar as posturas imposíbeis das publicacións de moda, un grupo de mulleres reais transfere as referidas poses a escenas cotiás (a fila dun museo, o supermercado ou un semáforo), provocando a reacción dos espectadores.

Poses

<https://youtu.be/GPEcdcmnAA0>

Para máis informacións

<http://www.yolandadominguez.com/>

ACTIVIDADE

COA LUPA NA MAN

Continuemos o traballo sobre a publicidade analizando algúns anuncios actuais.

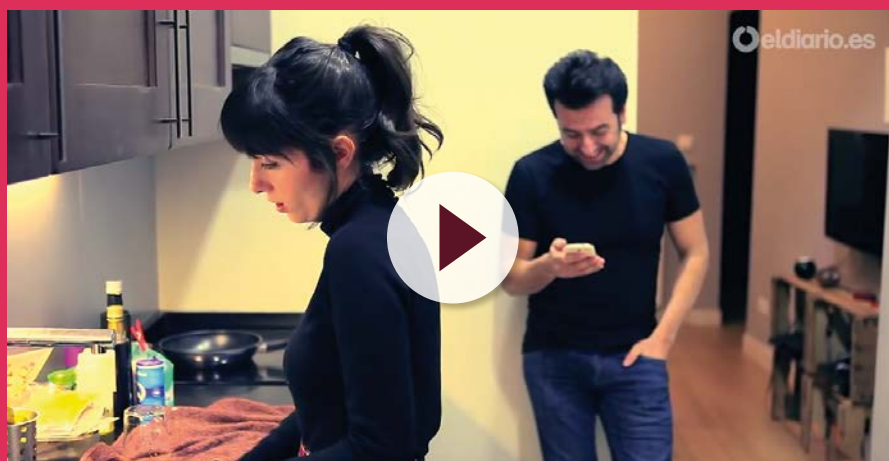
Para iso, formade grupos e buscade anuncios na televisión, na prensa ou na Internet, que teñan a ver con algunha das seguintes tres temáticas:

1. **Tarefas domésticas**
2. **Micromachismos**
3. **A muller como obxecto**

Para analizar os anuncios, podedes utilizar a seguinte ficha de análise:

Micromachismos

<https://www.youtube.com/watch?v=RNwAl1Fvtjg&feature=youtu.be>

Amos de casa

https://youtu.be/rUliL_Kh-io

Cousificación: A muller como obxecto publicitario

<https://youtu.be/8oS8b3Cj46A>

Para analizar os anuncios, podedes utilizar a seguinte ficha de análise:

Ficha de análise publicitaria

A quen é dirixida a campaña?

O que se di na campaña? Que mensaxe nos transmite? Que nos suxire?

Como se di?

- > A través da linguaxe oral/escrita: Analizar ton e cadencia de voz, mensaxe transmitida polo texto e cómo se expresa.

- > A través da linguaxe visual/auditiva: Analizar ambiente en que se desenvolve o anuncio (familiar, laboral, etc.), composición da imaxe (cor, luces, contrastes, etc.), tipo de música, etc.

Personaxes femininos:

- > Papel que desempeñan.

- > Características físicas (idade, vestimenta, aspecto, complementos, maquillaxe, etc.).

- > Sentimentos ou emocións que expresan (alegría, tristeza, aburrimiento, felicidade, preocupación, simpatía, enfado, sedución, provocación, etc.).

- > Actividade que realizan.

Personaxes masculinos:

> Papel que desempeñan.

> Características físicas (idade, vestimenta, aspecto, complementos, maquillaxe, etc.).

> Sentimentos ou emocións que expresan (alegría, tristeza, aburrimiento, felicidade, preocupación, simpatía, enfado, sedución, provocación, etc.).

> Actividade que realizan.

Que estereotipos de xénero están a ser transmitidos nos anuncios?

> Estereotipos masculinos:

- ☐ Estabilidade emocional
- ☐ Mecanismos de autocontrol
- ☐ Dinamismo
- ☐ Agresividade
- ☐ Tendencia ao dominio
- ☐ Afirmación do eu
- ☐ Obxectividade
- ☐ Racionalidade
- ☐ Aspecto afectivo pouco definido
- ☐ Valentía
- ☐ Cualidades e aptitudes intelectuais
- ☐ Franqueza
- ☐ Aptitude para as ciencias
- ☐ Eficacia
- ☐ Amor ao risco
- ☐ Maior capacidade física

> Estereotipos femininos

- ☐ Inestabilidade emocional
- ☐ Intuición
- ☐ Falta de control
- ☐ Aspecto afectivo moi marcado
- ☐ Pasividade
- ☐ Irracionalidade
- ☐ Frivolidade
- ☐ Tenrura
- ☐ Submisión
- ☐ Medo
- ☐ Dependencia
- ☐ Debilidade
- ☐ Subxectividade
- ☐ Incoherencia
- ☐ Aptitude para as letras
- ☐ Pouco desenvolvemento intelectual
- ☐ Aptitudes manuais

Coincide a imaxe das mulleres coa túa imaxe e/ou coa das mulleres que coñeces?

Coincide a imaxe dos homes coa túa imaxe e/ou coa dos homes que coñeces?

Estás de acordo coa publicidade que ves? Por que?

ACTIVIDADE

Agora xa tedes informacións suficientes para elaborar o voso propio anuncio publicitario, cartel, vídeo ou contracampaña. Cando o acabades, difundídeo! Que todo o mundo saiba o que estades a facer e por que!

O traballo comeza agora: Convivir en igualdade

Naquel ano, grazas ás longas conversas e aos inesquecíveis momentos compartidos con Paola, Hicham e Lucas, a miña vida mudou. Decateime dos estereotipos que temos sobre os homes e as mulleres, e cómo non nos deixan ser libres. Sobre todo, decateime de cómo a nosa cultura e os medios reforzan estas ideas erradas sobre as persoas. Así que me propuxen traballar para mudar isto: comecei un blog e pequenas campañas contrapublicitarias, fundamos unha asociación de mozos e mozas para a igualdade... E aquí continúo! Sensibilizando sobre este tema onde queira que vaia.

Apertas, até sempre!

Asinado: Tania Lamira

ACTIVIDADE

Propóñovos un último esforzo, talvez o mais grande. Propóñovos redactar unha carta de compromiso para a igualdade que cada un de vós pode asinar, incluído o profesorado.

En primeiro lugar, revisade con moita atención o seguinte cuestionario e reflexionade sobre cada aspecto. Marcade os indicadores que non se cumpren na vosa aula ou centro educativo.

Despois, cos indicadores que marcastes como “non se cumpre” podedes redactar unha carta de compromiso. Esta carta será o inicio dun traballo que comeza agora que vos compromete a unha serie de mudanzas a emprender durante todo o curso e que deberedes ir analizando nas titorías, asembleas ou reunións da aula para ver se se avanzou. Imprimídea e colócaa nun lugar da sala de aula ben visíbel. Esta carta debería lembrarnos a todos e a todas que a igualdade se constitúe día a día e se consegue a partir de pequenos detalles, e tamén que o compromiso colectivo, o compromiso de todas e de todas, pode facer mudar as cousas en favor dunha maior igualdade entre homes e mulleres.

ACTIVIDADE

Cuestionario para a igualdade

Indicadores de igualdade	Cúmpre-se	Non se cumpre
As relacións entre as mozas e os mozos son respectuosas.	☐	☐
As mozas e os mozos son tratados da mesma forma polo profesorado (pregúntaselles o mesmo número de veces, destácanse os éxitos dos mozos e das mozas na mesma proporción, etc.).	☐	☐
Utilízase unha linguaxe inclusiva que fai referencia a mozas e mozos por igual.	☐	☐
Elíxese por igual mozas e mozos para cargos como representante de aula, membro do consello escolar, etc.	☐	☐
Non se agride, nin insulta, as mozas ou os mozos.	☐	☐
Respéctase o espazo de mozas e mozos (no baño, nos vestiarios, etc.).	☐	☐
Incorpóranse os coñecementos e a experiencia das mulleres nos contidos de aula.	☐	☐
Na aula, trabállase sobre as relacións de igualdade entre sexos na vida laboral, persoal e familiar.	☐	☐
Non se fan chistes machistas, homófobos nin racistas.	☐	☐
Mozas e mozos non son violentados con condutas provocativas ou sexuais.	☐	☐
Anímase e apóiase tanto as mozas como os mozos que teñen problemas con algunha materia escolar, en deportes ou de relacións persoais.	☐	☐
Téntase que cada mozo e cada moza desenvolve todas as súas capacidades e séntense valorizados e valorizadas.	☐	☐
O grupo é un espazo seguro en que mozos e mozas poden sentir protección e aceptación.	☐	☐

Apóíase os mozos e as mozas que senten máis inseguridade.	☐	☐
Foméntanse as relacións de cooperación e axuda entre os mozos e as mozas.	☐	☐
Existe un clima de escoita que favorece que se poidan formular cuestións persoais dos mozos e das mozas.	☐	☐
Mozas e mozos senten que a súa imaxe é respectada: ninguén vai meterse coa súa forma de vestir, co seu físico nin coa súa forma de se comportarse ou falar.	☐	☐
O grupo valoriza as ideas e contribucións tanto das mozas como dos mozos.	☐	☐
Respéctase o material dos mozos e das mozas.	☐	☐
Mozas e mozos utilizan de igual forma os espazos (por exemplo: os patios, os corredores, a biblioteca ou a cafetería).	☐	☐
Respéctase da mesma forma os profesores e as profesoras.	☐	☐
Escóitase sen interrupcións mozos e mozas.	☐	☐
Anímase os compañeiros e as compañeiras por igual a alcanzaren as súas metas.	☐	☐
Son distribuídas as tarefas de aula (ir por fotocopias, coordinar traballos, etc.) equitativamente entre mozos e mozas.	☐	☐
Respéctanse e valorízanse as condutas femininas e as masculinas.	☐	☐
Son tidas en conta as circunstancias persoais e familiares dos mozos e das mozas que van á aula.	☐	☐
De maneira informal, abórdanse os temas que interesan tanto aos mozos como ás mozas.	☐	☐
Cando se comete unha inxustiza cun mozo ou cunha moza, o grupo sae na súa defensa.	☐	☐

Carta de compromisso para a igualdade

As pessoas que asinan este documento comprometense a:

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

✓

Sinaturas de toda a aula e do profesorado.

